

Секція 6.

ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Бондаренко О.М.

асистент кафедри економічного аналізу та обліку

Національний Технічний Університет

«Харківський Політехнічний Інститут»

E-mail: bond_alexey@ukr.net

ЩОДО НОВИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВНЗ

Сучасний стан економіки України характеризується процесами реформування різних інституцій країни. Це і стан та технології виробництва, запровадження інновацій, проблеми енергозбереження, розвиток малого та середнього бізнесу, зміни в оподаткуванні та інші. Такі зміни торкаються і підходів до вивчення та застосування на практиці бухгалтерського обліку.

Викладання бухгалтерського обліку у ВНЗ часто засновується на розгляді основних тем дисципліни: від предмету та методу до фінансових результатів та фінансової звітності. При цьому багато уваги надається таким темам, як методи бухгалтерського обліку, форми організації обліку та т.п. А розглядання такої важливої теми, як облік фінансових результатів, здійснюється тільки наприкінці вивчення всього курсу бухгалтерського обліку.

Вважаю за доцільне враховувати зарубіжний досвід викладання бухгалтерського обліку, з яким ми можемо познайомитися завдяки іноземним підручникам. В цих літературних джерелах, такому поняттю, як прибуток підприємства надається увага з перших сторінок підручників. На початку

вивчення бухгалтерського обліку відбувається введення студентів у світ фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати та інші. Таким чином, у тих, хто вивчає облік формується уявлення про кінцеву мету діяльності підприємства – отримання певного прибутку. Формується уявлення і про відображення кінцевих результатів діяльності у фінансовій звітності. В українських підручниках, необхідно, на мій погляд, розглядати основні поняття про прибуток та фінансову звітність безпосередньо після розгляду теми «Баланс підприємства».

Після розгляду складових фінансової звітності можна привести основні поняття аудиту фінзвітності, мету аудиторської перевірки, навести приклад аудиторського висновку. Це надасть уяву про більшу вагомість даних, що містяться у звітності, про необхідність перевірки стану бухгалтерського обліку.

В Україні вивчення бухгалтерського обліку часто побудовано на розгляді спочатку діяльності великих підприємств, а потім поступово вивчення доходить до малих підприємств та до обліку у приватних підприємців. В західній методиці все відбувається в основному навпаки: спочатку розглядається облік на прикладі дрібного підприємця (щоб було зрозуміліше студентам), потім вивчається діяльність невеликих товариств, а на кінцевому етапі вивченню підлягає бухоблік в акціонерних товариствах. Це дає змогу вести вивчення обліку «від простого до складного», розвивати базову модель бухобліку.

Також відмінністю нашого вивчення бухгалтерського обліку є те, що відразу розглядається діяльність великих підприємств переважно виробничої сфери. Але це доволі складний облік, і студентам бувають незрозумілі спочатку взаємозв'язки, що виникають на таких складних об'єктах, як виробничі підприємства. Раціональніше і тут використовувати досвід зарубіжних країн: вивчати спочатку ведення бухобліку у сфері послуг на прикладі малого підприємства (підприємця), потім у сфері торгівлі, і лише потім на прикладі складного виробництва. Тим більше, що сфери послуг та торгівлі в Україні

досить популярні та широко представлені серед суб'єктів підприємництва.

При вивченні бухгалтерського обліку доцільно використовувати більше таблиць, рисунків, різних схем для того, щоб зробити облік для студентів більш цікавим та наочним. Необхідно застосовувати сучасні комп'ютерні програми обробки економічної інформації, засоби мультимедійної презентації тем та розділів бухобліку.

Викликає зацікавленість подання у зарубіжних підручниках з бухгалтерському обліку поряд з фінансовим обліком і деяких тем з управлінського обліку. Це такі теми, як аналіз поведінки витрат, аналіз беззбитковості діяльності, маржинальний аналіз, прогнозування грошових потоків, складання прогнозних форм фінансової звітності, аналіз фінансової звітності. Така методика осучаснює бухоблік, дає студентам компетенції у галузі аналізу та управління. Такі спеціалісти вже можуть потом працювати як бухгалтери-менеджери, фінансові директори, управлінці.

Зацікавленість у студентів можна підвищувати за допомогою розгляду ситуаційних завдань (кейсів) з різних напрямків бухгалтерського обліку. Кейси повинні спиратися на діючу практику організації бухобліку на підприємствах різних форм господарювання. Ситуаційні завдання повинні давати студентам досвід пошуку оптимальних рішень при не завжди визначених внутрішніх та зовнішніх умовах.

Поряд з вивченням теорії бухгалтерського обліку доцільно давати студентам основи оподаткування в Україні. Розгляд бухобліку на прикладі різних суб'єктів господарювання можна поєднувати з вивченням та аналізом діючих систем оподаткування: загальна система, єдиний податок, нарахування ЄСВ і т.п.

Таким чином, в даному докладі були розглянуті зміни в підходах до вивчення бухгалтерського обліку в Україні та подані деякі рекомендації з покращання навчання цієї важливій дисципліни.